

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Yhteenvetosivu: Pelastustoimen palveluiden laatu ja vaikuttavuus

Kyselyn täyttämisen voi keskeyttää ja tallentaa jokaisen sivun lopussa olevasta painikkeesta (tallenna ja jatka myöhemmin). Lomakkeen täydentämistä voi jatkaa tallentamisen jälkeen saamastanne yksilöidystä linkistä (ottakaa linkki talteen). Tämän muokkauslinkin voi myös jakaa muille asiantuntijoille tietojen täydentämistä varten. Täydentämisen jälkeen tiedot tallennetaan järjestelmään tallennus -painikkella (tallenna ja jatka myöhemmin).

Valmiiden vastausten lähetyks (lähetä) varmistetaan lopuksi ”haluan lähettää vastaukseni”-rastilla. Huom! Kun vastaukset on lähetetty ja yhteenvetosivu on suljettu, vastauksia ei pääse enää muokkaamaan. Lähettämisen jälkeen saatte yhteenvedon lähetetyistä Webropol-vastauksistanne. Vastaukset voi tallentaa itselleen PDF-tiedostona tai lähettää ne sähköpostiin.

Pyydä tarvittaessa henkilökohtainen vastauslinkki sähköpostilla (tiina.etelalahti@gov.fi).

Vastaajan tiedot

Etunimi	Kimmo
Sukunimi	Markkanen
Ammatti- tai virkanimike	Palveluyksikköjohtaja
Matkapuhelin	0505922884
Sähköposti	kimmo.markkanen@pelastustoimi.fi

Hyvinvointialue

Länsi-Uusimaa

Sisältö

3. Pelastustoimen palveluiden laatu

3.1. Valtakunnallisten strategisten tavoitteiden toteuman kuvaus

3.2. Sisäministeriön ja hyvinvointialueen neuvotteluissa sovittujen suositusten toteutuminen

4. Pelastustoimen palveluiden vaikuttavuus

4.1. Turvallisuuden parantaminen

4.2. Onnettomuuksien vähentäminen

4.3. Pelastustoiminnan vaikuttavuus

3. Pelastustoimen palveluiden laatu

3.1. Valtakunnallisten strategisten tavoitteiden toteuman kuvaus

3.1.1. Tavoite 1: Pelastustoimen palvelutaso toteutuu yhdenvertaisesti ja laadukkaasti sekä valtakunnallisesti että alueellisesti.

Miten pelastustoimen valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen strategiatyössä ja sen toimeenpanossa?

Hyvinvointialueen strategisena linjauksena on edistää asukkaiden hyvinvointia ja turvallisuutta. Laadukkaat palvelut näkyvät tavoitteena hyvinvointialueen palvelustrategiassa mukaan lukien palveluverkkoa koskevat strategiset linjaukset. Hyvinvointialueen palvelustrategian yhteisissä tavoitteissa on tavoitteena palvelujen vastaaminen monimuotoisen ja muuttuvan väestön tarpeisiin. Tavoitteena on myös turvata suomen- ja ruotsinkieliset palvelut alueella.

Toimintaympäristön uhkien ja riskien tunnistamisessa on päivittäisten onnettomuuksien osalta hyödynnetty pelastustoimen resurssi- ja onnettomuus tietokannan (Pron-to) tietoja. Sen tietojen perusteella on tarkasteltu esimerkiksi tapahtuneita onnettomuuksia, onnettomuusvahinkoja ja yksiköiden toimintavalmiusaikoja. Vaativampien tilanteiden, suuronnettomuuksien ja häiriötilanteiden osalta Uudenmaan pelastuslaitosten riskianalyysissä on nojaututtu viranomaisyhteistyössä laaditussa Uudenmaan alueellisessa riskiarviossa tunnistettuihin riskiskenaarioihin ja tarkennettu niitä erityisesti pelastustoiminnan näkökulmasta. Erityistä tarkastelua vaativat riskikohteet on tunnistettu ja niiden sijainti paikannettu perustuen pelastuslaitosten aluetuntemukseen, omiin kirjauksiin ja järjestelmiin.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksella tarkastellaan palvelutason toteutumisen yhdenvertaisuutta alueen sisäisesti. Palvelujen verkosto on suunniteltu ja sijoitettu siten, että palvelut tavoittavat kaikki alueen asukkaat ja asiakkaat yhdenvertaisesti. Onnettomuuksien ehkäisyn palvelujen riskiperusteisuus on pyritty huomioimaan paremmin. Yleisesti pelastuslaitoksen palvelujen yhdenvertaisuuden ja laadukkuuden arvioiminen on kehittynyt vuoden 2024 aikana mm. omavalvonnan ja raportoinnin käytäntöjen kehittyessä.

3.1.2. Tavoite 2: Pelastustoimen henkilöstöresurssit ovat riittävät ja henkilöstö on osaavaa ja hyvinvoivaa.

Miten pelastustoimen valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen strategiatyössä ja sen toimeenpanossa?

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen strategisena linjauksena on tehdä yhdessä hyvinvoiva ja haluttu työyhteisö. Valtuustokauden tavoitteet sisältävät muun muassa työvoiman saatavuuden parantamisen, veto- ja pitovoimatekijöiden vahvistamisen ja osaamisen kehittämisen sekä työhyvinvointiin panostamisen tavoitteita. Hyvinvointialueen henkilöstötavoitteisiin on sisällytetty mm. tavoite tukea henkilöstön työhyvinvointia luottamukseen perustuvalla henkilöstöpolitiikalla sekä kehittää osaamista ja johtamista systemaattisesti.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastuslaitoksen strategiassa on asetettu strateginen tavoite varmistaa suorituskykyvaatimusten mukaiset resurssit. Tämä tavoite tukee valtakunnallista tavoitetta pelastustoimen henkilöstöresurssien riittävyydestä. Lisäksi Länsi-Uudemaan hyvinvointialueen pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksessä on todettu, että pelastustoimen henkilöstöresurssien riittävyys on keskeinen tekijä palvelutason turvaamisessa. Erityisesti on korostettu pelastajakoulutuksen säilyttämistä Uudellamaalla ja ruotsinkielisen pelastajakoulutuksen järjestämistä. Lisäksi palvelutasopäätöksessä on todettu, että pelastuslaitos tukee sopimuspalokuntatoimintaa ylläpitääkseen sopimushenkilöstön määrää vähintään nykyisellä tasolla.

Vuonna 2023 perustetun resurssitoimiston toiminta on käynnistynyt kunnolla vuoden 2024 aikana ja ylitöiden ja henkilöstöresurssien seuranta on ollut aiempaa tehokkaampaa keskitetyn resurssisuunnittelun ansiosta. Käytettävissä olevat henkilöstöresurssit on suunnattu optimaalisesti ja tehokkaasti ja resursseja on uudelleen kohden-nettu tarpeiden mukaan. Henkilöstöresurssien hyödyntämistä pyritään tulevaisuudessa ennakoimaan entistä paremmin tilastotiedon ja analytiikan avulla.

Rekrytointiin sekä hyvinvointialueen pelastuslaitoksen näkyvyyteen ja työnantajakuvaan on panostettu läsnäololla rekrytointitapahtumissa sekä hyödyntämällä kattavasti sosiaalisen median kanavia.

Alueen sopimuspalokuntien toimintaa on tuettu, jolla on varmistettu se, että pelastustoiminta säilyy turvallisuuden lähipalveluna, tähän liittyy myös mm. alueelliset varautumisen koulutukset. Lisäksi sopimuspalokuntatoiminnan edistämiseksi on tehty yhteistyötä alan eri järjestöjen kanssa. Edistäminen on sisältänyt myös nuoriso-osastotoimintoja. Käytännön esimerkkeinä yhteistyöstä ja toiminnan edistämisestä ovat erilaiset sopimuspalokuntatoimintaan liittyvät tapahtumat, kuten leirit ja kilpailut.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastuslaitoksen pelastustoimen henkilöstön osaaminen on varmistettu 2024 mm. koulutussuunnitelman mukaisten koulutusten ja harjoitusten yhteydessä tehtyjen osaamisen varmistamisen suoritteiden kautta. Osaamisen varmistamisessa on hyödynnetty sähköistä oppimisalustaa mm. ei teknisten taitojen osalta. Osaamisen varmistaminen on edelleen dokumentoitu ja raportoitu hyödyntäen aktiivisesti osaamisenhallinnan tietojärjestelmää. Pelastustoimen henkilöstön osaamisen näkökulmasta tehdään alueellista yhteistyötä muiden Uudenmaan alueen pelastuslaitosten kanssa esimerkiksi vesisukeltajien peruskurssin osalta.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sekä pelastuslaitoksen työsuojeluorganisaatio on järjestäytynyt uudelleen vuonna 2024 ja muodostetut työsuojeluparit seuraavat työhyvinvoinnin, työturvallisuuden ja työolojen tilannetta paloasemilla. Lisäksi työolotiimi edistää työhyvinvointia ja työturvallisuutta organisaation tasolla. Vuonna 2024 laadittiin pelastuslaitoksen oma työsuojelun toimintasuunnitelma täydentämään hyvinvointialueen työsuojelun toimintaohjelmaa.

Vuoden 2024 aikana on panostettu esihenkilötyöhön ja johtamiseen. Pääpaino on ollut yhteisissä toimintatavoissa ja prosesseissa sekä osaamisen varmistamisessa. Vuonna 2024 ovat käynnistyneet mm. esihenkilötyön koulutukset. Myös esihenkilörakenteita on täsmennetty.

3.1.3. Tavoite 3: Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti.

Miten pelastustoimen valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen strategiatyössä ja sen toimeenpanossa?

Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn riskiperusteisuutta, yhdenmukaisuutta ja vaikuttavuutta ei ole erityisesti huomioitu hyvinvointialueen strategiassa.

Onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelmassa on huomioitu Uudenmaan pelastuslaitosten yhteisen riskianalyyssissa tunnistetut riskit, joihin onnettomuuksien ehkäisyn palveluilla vastataan.

Onnettomuuksien ehkäisyn riskiperusteisuutta kehitetään Uudenmaan pelastuslaitosten yhteisessä Palosuojelurahaston rahoittamassa hankkeessa vuosien 2024-2026 aikana.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos on pyrkinyt parantamaan ihmisten turvallisuutta monin eri keinoin. Erityisesti asumisen paloturvallisuutta edistetään osallistumalla aktiivisesti rakentamisen suunnittelunohjaukseen uudiskohteissa (mm. varatieratkaisut, opasteet, pelastustiet) ja viestimällä aktiivisesti omatoimiseen varautumiseen liittyen. Turvallisuuskoulutusten avulla tarjoamme mahdollisuuksia oppia alkusammutusta käytännössä ja samalla rohkaista toimimaan tositilanteessa. Pientalojen paloturvallisuuden itsearviointilomakkeiden avulla herättelemme pientalojen asukkaita miettimään ja parantamaan oman asumisensa paloturvallisuutta. Päivystävän palotarkastajan puhelinneuvonnan ja tarkastuskäyntien avulla edistämme asumisen paloturvallisuutta antaen tarvittavia neuvoja ja ohjeita.

Erityisenä huolenaiheena ovat ikääntyvän väestön asumisturvallisuus ja myös paloriskiasunnot. Vuonna 2024 tapahtuneiden palokuolematapausten osalta kaikki menehtyneet ovat olleet yli 65-vuotiaita ja menehtyneiden määrä oli viime vuonna suurempi suhteessa edellisten vuosien keskiarvoon.

Pyrimme kehittämään jatkossa yhteistyön tekemistä paikallisten järjestöjen ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa sekä huomioimaan yhteistyö turvallisuusviestinnän suunnittelussa. Lisäksi turvallisuusviestinnän palveluita on tarpeen kehittää vastaamaan vieraskielisten asiakkaiden määrän kasvua.

3.1.4. Tavoite 4: Pelastustoimella on välitön kyky toimia suunnitellusti kaikissa turvallisuustilanteissa, ja se säilyy turvallisuuden lähipalveluna.

Miten pelastustoimen valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen strategiatyössä ja sen toimeenpanossa?

Tämä vastaus on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella. Toimitamme vastauksen erikseen sähköpostitse.

3.1.5. Tavoite 5: Pelastustoimen alueellinen ja valtakunnallinen valmius sekä varautuminen mahdollistavat väestön suojaamisen kaikissa olosuhteissa.

Miten pelastustoimen valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen strategiatyössä ja sen toimeenpanossa?

Tämä vastaus on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella. Toimitamme vastauksen erikseen sähköpostitse.

3.1.6. tavoite 6: Pelastustoimen kansainvälinen toiminta on aktiivista, suunnitelmallista ja kytkeytyy pelastustoimen kansallisiin rakenteisiin

Miten pelastustoimen valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen strategiatyössä ja sen toimeenpanossa?

Pelastuslaitos on lahjoittanut vuonna 2024 Ukrainan pelastustoimelle kalustoa. Pelastus- ja ensihoitohenkilöstöä on kannustettu hakeutumaan kansainvälisen pelastustoiminnan peruskurssille. Tämän jälkeen henkilöstöllä on mahdollisuus hakeutua oman mielenkiintonsa mukaisesti erilaisille kansainvälisille siviilikriisinhallinnan kursseille ja tehtäville. Tämä koskee myös HNS-kurssia. Pelastuslaitos osallistui vuoden 2024 aikana osana HIKLU-verkostoa Viron pelastustoimen kehittämiseen. Kansainvälisen avun vastaanottamisen valmiutta ylläpidetään HIKLU-yhteistyönä siten kuin siitä on yhteistyössä sovittu.

HNS-toimintamalliin liittyvät suunnitelmat ja toimintaohjeet laadittiin sekä koulutettiin vuoden 2022 aikana, ja niissä hyödynnettiin Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen toimintamallia ja ohjeistuksia. Henkilöstön laajempi kouluttautuminen ei toteutunut koulutushaasteiden takia. Tulevan Etelä-Johtokeskuksen myötä yhteistyötä HNS-asioissa on tehty yhteistyötä.

Pelastustoimen kansainvälistä toimintaa ei olla vuonna 2024 erikseen huomioitu hyvinvointialueen strategiassa eikä myöskään palvelutasopäätöksessä.

3.1.7. Tavoite 7: Pelastustoimen palveluiden ja tehtävien valtakunnallinen suunnittelu, toteutus ja kehittäminen perustuvat tiedolla johtamiseen ja yhtenäiseen tiedonhallintaan

Miten pelastustoimen valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen strategiatyössä ja sen toimeenpanossa?

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategian yhteisissä tavoitteissa on mainittu tavoite siitä, että toiminta, päätökset ja palvelujen kehittäminen perustuvat tietoon. Tavoitteiden edistymistä seurataan aktiivisesti. Hyvinvointialueella on otettu käyttöön laaja palvelutuotannon Tahti-raportointi ja palvelutuotannon johtamismalli. Tahti-raportointiin sisältyvät keskeiset tunnusluvut ja mittarit ovat esihenkilöiden saatavilla. Tavoitteena on myös automatisoida raportointia sekä tunnistaa väestön kehityksen ja palvelujen tarpeen muutokset palvelujen kehittämisessä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen omaa tiedolla johtamista on kehitetty merkittävin harppauksin ja pelastustoimen johtamisen tueksi tarvittavaa informaatiota on jalostettu yhdessä muun hyvinvointialueen tiedolla johtamisen kehittämisen kanssa linkittyen myös talousohjaukseen. Kansallinen tiedolla johtamisen ratkaisu etenee hyvinvointialueen tarpeisiin nähden liian hitaasti ja voi aiheuttaa jatkossa ongelmia tiedon eheyden kanssa.

Pelastustoimen yhtenäinen tietohallintamalli edellyttää kansallista viitearkkitehtuuria ja sellaista ei ainakaan toistaiseksi ole ollut saatavissa. Pelastustoimen kokonaisarkkitehtuurin kuvauksia ei ole tullut hyvinvointialueiden käyttöön. Kokonaisuutena kansallinen yhtenäinen tiedonhallinnan ohjaus ei toimi.

Pelastuslaitoksen toimialasidonnaisten järjestelmien osalta, on pelastuslaitoksella omaa tietoteknistä osaamista ja mm. järjestelmäasiantuntijat ja suunnittelijat on määritelty pelastusviranomaisiksi, jolloin

heillä on myös tarvittaessa pelastuslain 91 § mukaisen toimenpiderekisterin tietojen käsittelyoikeus pelastustoiminnan johtajien ja valvontatoimintaa tekevien henkilöiden lisäksi.

Keskeisin oma kehittämishanke on palontutkinnasta saatavien tietojen ja oppien hyödyntäminen sekä pelastustoiminnassa että onnettomuuksien ehkäisyssä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen rakentamisvaiheessa päädyimme, että pelastuslaitos siirtyy muutoksessa Espoon kaupungin tietoteknisestä ympäristöstä pääosin Turvallisuusverkko-ympäristöön (TUVE), ajatuksena että edessä on joka tapauksessa siirtyminen TUVE-ympäristöön turvallisuusverkkolain käyttövelvoitteen mukaisesti. Tällöin oli kansallisten ratkaisujen ennakoitu valmistuminen varsin lähellä hyvinvointialueiden aloittamista.

Lisäksi kansallisessa valmistelun tiekartassa oli monia kohtia, jotka puolsivat tehtyä ratkaisua, mm.

- Pelastustoimen ICT:n palveluympäristö perustuu hallinnon turvallisuusverkkoon (TUVE) ja sen palveluihin.
- Pelastuslaitosten käyttövelvoite julkisen hallinnon turvallisuusverkon palveluihin.
- Huomioitava pelastuslaitosten korkean varautumisen ja turvallisuusvaatimusten toteuttaminen kiinteistöjen hallinnan kaikilla osa-alueilla, pohjapiirrosten turvaluokittelu, kulunvalvonta, kameravalvonta yms.
- Turvallisen kirjautumis- ja todentamistavan (esim. toimikortit) siirto/käyttöönotto alueella
- Turvallisuusverkon päätelaitteita käyttävät tahot voivat kirjautua palveluihin kertakirjautumisella / omalla identiteetillään.

Todellisuudessa tilanne ei sitten ole ollut edellä kuvatun mukaista. Kansalliset ratkaisut eivät ole edenneet käyttöönottoon ja kertakirjautuminenkin on kohdannut ongelmia. Käytännössä työntekijät tarvitsevat sekä hyvinvointialueen että pelastustoimen identiteetin. Teknisesti ratkaisu ehkä on olemassa, mutta käytännössä tilanne ei pa-ranisi. TUVE-identiteetti saadaan yhdistymään automaattisesti henkilön hyvinvointi-alueen identiteettiin ja tarvita erillistä tunnuksen/salasanan syöttöä, vaan samalla PIN-koodilla olisi päässyt käsiksi myös hyvinvointialueen palveluihin. Mutta ratkaisu vaatii erillisen LUVN-Citrix-työpöydän (lisäkustannus) ja sitä ei saada toimimaan selaimessa tai eTUVE-työpöydässä.

Vuonna 2022 käyttöönotetut TUVE-päätelaitteet ovat uusimisvaiheessa ja nyt joudumme pohtimaan, mihin suuntaan edetään. Vaihtoehtona on jatkaa valitulla tiellä tai mahdollisesti ottaa takapakkia ja käyttää enemmän hyvinvointialueen ratkaisuja. Pelastustoiminnan ja ensihoidon johtaminen sekä kenttätoiminta tapahtuisi jatkossakin TUVE-ympäristössä samoin palotarkastustoiminta sekä viranomaisten välinen yhteistoiminta. Mutta hallinnon ja tukitoimintojen tehtävissä sekä mm. turvallisuusviestinnässä enemmän määrin hyvinvointialueen ympäristössä.

Kustannuksiltaan, jos vain yhdessä käyttöympäristössä voitaisiin toimia, olisi puhdas TUVE-ympäristö jopa edullisempi kuin hyvinvointialueen käyttöympäristö. Kustannuksia nostaa erityisesti päällekkäiset lisenssikustannukset, vaikka työ hoituu yhdellä työasemalla.

Jos jatkamme pääosin TUVE-ympäristössä, niin ei tarvita isoja muutoksia nykytilaan, ehkä lisää opastusta käyttäjille ja edistää yhteisen identiteetin kehittämistä molempiin ympäristöihin. Nykyisin keskeiset dokumentit ja muut materiaalit valmiiksi TUVE:ssa ja myös salassa pidettävän tiedon käsittelylle ja tiedonvaihdon turvallisuusviranomaisten kanssa on sujuva väylä.

Tällä hetkellä on epäselvää, miten eTUVE –työasema mahdollisesti tulee käyttöön ja ovatko sen toiminnallisuudet silti riittävät. Lisäksi pohdituttaa kansalliset palvelujen tuotantokäytön aikataulu ottaen huomioon rahoitusratkaisut.

Jos päädytään enemmän hyvinvointialueen tietotekniseen ympäristöön saamme täysimääräisesti hyvinvointialueen digituen hyödyt ja sovellusratkaisut käyttöömmekä mukaan lukien digitaalinen asiointi ja kehittyvät tekoälytoiminteet. Lisäksi henkilöstö pystyisi käyttämään tiettyjä palveluja omilla laitteillaan esim. sähköpostia ja henkilöstöjärjestelmää.

3.1.8. Tavoite 8: Pelastustoimen investoinnit tukevat palvelutuotannon vaikuttavuutta.

Miten pelastustoimen valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen strategiatyössä ja sen toimeenpanossa?

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hankinta- ja tuotantostrategiaan sisältyy tavoite siitä, että huomioimme tuotantotavan vertailussa ja valinnassa kustannusten lisäksi myös laadun, vaikuttavuuden, riskit ja järjestämisvastuusta syntyvät reunaehdot.

Investointien toteuttamista haittaa erityisesti lainanottovaltuuksien vahvistaminen niin myöhään, että investointia ei pystytäkötoteuttamaan talousarviovuoden aikana. Vuosien 2025–2028 investointisuunnitelma oli aluevaltuustossa uudelleen päätettävänä 25.2.2025.

Koska hyvinvointialueen vuoden 2024 vuosikate on ollut negatiivinen, hyvinvointialueelle ei ole myönnetty valtioneuvoston 6.6.2024 päätöksen perusteella lainanottovaltuutta vuodelle 2025. Lainanottovaltuuden puuttumisen vuoksi investointisuunnitelmaa on hyvinvointialueella päivitetty siten, että siitä karsittiin uudet käynnistyvät hankkeet pois, jolloin jäljelle jäi vain vuodelta 2023 ja 2024 siirtyneitä hankkeita. Aluevaltuusto on 10.12.2024 § 62 kokouksessaan päättänyt investointisuunnitelman 2025–2028 päivityksestä edellä mainituin perustein. Päivitetyn hyvinvointialueen investointisuunnitelman 2025–2028 loppusumma yhteensä oli 391,6 milj. euroa. Aluevaltuuston hyväksymä päivitetty investointisuunnitelma toimitettiin hyväksyttäväksi valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle.

Ministeriöt hylkäsivät päivitetyn investointisuunnitelman vuoden 2025 osalta. Hylkäämisen perusteena on erityisesti ollut lainanottovaltuuden siirtymistä koskeva tulkintamuutos, jonka perusteella vuodelle 2023 myönnetty lainanottovaltuus ei olisi käytettävissä enää vuodelle 2025 siirtyneisiin investointeihin.

Pelastustoimen investointien suunnittelussa pyritään huomioimaan riskianalyysin perusteella tunnistettuja tarpeita sekä kehittämiskohteita. Investointien vaikuttavuuden ja hyötyjen arvioiminen on haasteellista etenkin, kun arvioidaan investointitarpeita varautumiseen tai ennakoituun valmiuteen liittyen. Pelastustoimen on kuitenkin varauduttava myös epätodennäköisiin, mutta vaikutuksiltaan suuriin riskeihin. Investointipäätöksiin liittyy myös useita huomioitavia näkökulmia, toimijoita ja tavoitteita, tarpeiden arviointia ja priorisointia, jotka voivat olla myös keskenään ristiriitaisia. Investointien osalta joudutaan myös tasapainoilemaan lyhyen ja pidemmän tähtäimen tavoitteiden välillä, ja tarkastelemaan sekä taloudellisia että vaikeasti rahassa arvioitavia tekijöitä.

Merellisten ympäristöonnettomuuksien riski on kasvanut, samoin erilaisten häiriötilanteiden arkipäiväistyminen. Toimintaympäristön onnettomuusriskien ja niihin liittyvän suorituskyvyn ylläpitämisen lisäksi tulee edelleen kiinnittää huomioita myös pelastuslaitoksen jatkuvuudenhallintaan ja häiriönsietokykyyn. Uudenmaan pelastuslaitosten yhteisellä riskianalyysityöllä on tunnistettu hyötyjä mm. pelastuslaitosten yhteisten alueellisten suorituskykyjen tunnistamisessa, missä olisi mahdollista

jakaa riskin investointikustannuksia. Tulevaisuudessa on mahdollisuus huomioida myös pelastustoiminnan yhteistoiminta-alueen yhteisten suorituskykyjen suunnittelu.

3.1.9. Tavoite 9: Pelastustoimen hallinto- ja ohjausjärjestelmä on selkeä

Miten pelastustoimen valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen strategiatyössä ja sen toimeenpanossa?

Hallinto- ja ohjausjärjestelmässä tulisi huomioida hyvinvointialueiden poliittisen päätöksenteon vaatimukset ja tarvittavat toimielinten käsittelyt sekä myös valtionhallinnon oma päätöksentekoaikataulu.

Pelastustoimen ohjaus tapahtuu kaksinaisesti. Talousohjaus ja lainsäädännöstä sekä strategiasta johdetut vaatimukset eivät kohta.

Hyvinvointialueen sisällä hallinto- ja ohjausjärjestelmä on varsin selkeä. Oma haasteensa on organisaation vielä kesken oleva vakiinnuttaminen ja siitä johtuvat tehtävämuutokset hyvinvointialueen sisällä. Eli mitä hallinto- ja tukitoimintoja hoidetaan keskitetysti koko hyvinvointialueella ja mitä kukin palvelualue (mukaan lukien pelastuslaitos) hoitavat itse. Tämä näkyy erityisesti talous- ja henkilöstöprosesseissa, ei suoraan asiakkaalle tuotettavassa palvelussa.

3.2. Sisäministeriön ja hyvinvointialueen neuvotteluissa sovittujen suositusten toteutuminen hyvinvointialueella

3.2.1. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista

Miten suositus on toteutunut?

Mitä toimenpiteitä on tehty suosituksen toteuttamiseksi?

Mitä toimenpiteitä on suunnitteilla?

Onnettomuuksien ehkäisytoiminnassa on aloitettu hyvinvointialueen sisäinen yhteistyö pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa ja toiminta tiivistyy hyvinvointialueen organisaatiomuutosten myötä vuonna 2025 yhdistyvän asumispalveluyksikön kanssa. Erityisenä huolenaiheena on ikääntyvän väestön asumisturvallisuus.

Kokonaisuutena pelastuslaitoksen organisaatiota osana hyvinvointialuetta on tarkistettu ja panostettu erityisesti pelastustoimen ja ensihoidon edellyttämiin kyvykkyyksiin. Esihenkilötyötä on kehitetty ja organisaatorakennetta madallettu.

Yhteistoimintaa merellisten ympäristövahinkojen osalta on kehitetty rajavartiolaitoksen kanssa ja yhteistoimintamuistio poliisin kanssa on päivitetty

3.2.2. Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen

Valtakunnallinen strateginen tavoite on tulipalojen määrän puolittaminen vuoteen 2030 mennessä. Miten arvioitte tavoitteen saavuttamista alueellanne ja minkälaisilla toimenpiteillä tai keinoilla tulipalojen määrien puolittaminen voitaisiin saavuttaa?

Onnettomuusriskien tunnistaminen, kuten eri onnettomuustyyppien esiintyvyyden, aiheuttajan ja vaikutusten tunnistaminen edesauttaa palveluiden suunnittelua ja kohdentamista sekä vaikuttavimpien riskienhallinta keinojen käyttämistä. Tätä kautta vaikutetaan myös mahdollisuuksiin onnettomuuksien määrän vähentämisessä. Pelastustoimen riskianalyysin kehittämistarpeena on tunnistettu mm. jatkuvan riskienhallinnan menetelmien kehittäminen, kuten onnettomuuskehityksen seurannan ja palontutinnan tietojen hyödyntäminen. Kehittämistarpeena on tunnistettu myös onnettomuuksien ehkäisyn riskiperusteisen suunnittelun vahvistaminen sekä riskianalyysin yhteys pelastustoiminnan toimintavalmiuden ja suorituskykyjen suunnitteluun. Riskianalyysin tietopohjaa, prosessia ja menetelmiä kehitetään Uudenmaan pelastuslaitosten yhteisessä Palosuojelurahaston rahoittamassa hankkeessa vuosien 2024-2026 aikana.

Tulipalojen määrän puolittamiseen hyvinvointialueen omin ratkaisuin ei ole saatavissa merkittävää parannusta, mutta asumisturvallisuuden ja palovahinkojen laajuuteen voidaan vaikuttaa eri onnettomuuksien ehkäisykeinoin sekä pelastustoiminnan tehokkuudella. Tulipalojen määrän kehitys Länsi-Uudenmaan alueella vuosina 2022-2024 on ollut lähes samalla tasolla kuin viimeisten 10 vuoden keskiarvo (keskimäärin 812 tulipaloa vuodessa).

Sisäministeriössä on valmisteilla tulipalojen puolittamiseen liittyvä toimenpideohjelma, jota on työstetty vuoden 2024 loppupuolella myös kumppanuusverkoston turvallisuuspalveluiden yhteisissä työpajoissa. Ohjelman piti käynnistyä vuoden 2025 alusta, mutta sen valmistuminen on viivästynyt. Kyseinen ohjelma ja siihen liittyvät toimenpiteet tullaan ottamaan käyttöön Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksella.

3.2.3. Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle

Miten suositus on toteutunut?

Mitä toimenpiteitä on tehty suosituksen toteuttamiseksi?

Mitä toimenpiteitä on suunnitteilla?

Olemme pyrkineet sekä toimitilojen että henkilöstöresurssien osalta vastaamaan toimintavalmiusajan vaatimuksiin. Ensimmäisen yksikön toteutuneen toimintavalmiusajan mediaani alueella oli 7 minuuttia 09 sekuntia vuonna 2024 ja edellisenä vuonna 6 minuuttia 59 sekuntia. Palvelutasopäätöksen tavoite 7:05 ylittyi hieman ja toimintavalmiusajan mediaani on heikentynyt vuodesta 2023.

Talouden tasapainotuksesta johtuva henkilöstöresurssien käytön tehostaminen on vaikuttanut negatiivisesti avunsaanti- ja tavoitettavuusaikaan toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaisesti. Lisäksi palomiespula on vaikeuttanut henkilöstön riittävää rekrytointia.

Tehdyn selvityksen mukaan tavoitettavuusaika on toteutunut palvelutasopäätöksen mukaisesti, mutta yksiköiden henkilöstövahvuus on vaihdellut eri alueilla. Tavoitevahvuus 1+3 on toteutunut 91,6 % koko vuoden osalta tarkasteltuna. Luvussa 2.2.1.1 on tavoitettavuusaikojen toteuma esitetty tarkemmin, mm. uusien paloasemien vaikutus tavoitettavuusaikaan.

3.2.4. Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen

Miten suositus on toteutunut?

Mitä toimenpiteitä on tehty suosituksen toteuttamiseksi?

Mitä toimenpiteitä on suunnitteilla?

Tämä vastaus on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella. Toimitamme vastauksen erikseen salassa pidettävänä sähköpostina.

3.2.5. Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen

Miten suositus on toteutunut?

Mitä toimenpiteitä on tehty suosituksen toteuttamiseksi?

Mitä toimenpiteitä on suunnitteilla?

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sekä pelastuslaitoksen työsuojeluorganisaatio on järjestäytynyt uudelleen vuonna 2024. Työolojaoston alaisuuteen on perustettu työolotiimi. Vuoden 2024 aikana on rekrytoitu työsuojeluyhdyshenkilöitä kaikille alueen paloasemille. Työsuojeluyhdyshenkilöt muodostavat yhdessä paloasemien palomestareiden kanssa työsuojeluparit, jotka seuraavat työhyvinvoinnin, työturvallisuuden ja työolojen tilannetta paloasemilla ja raportoivat havainnoistaan työsuojeluvaltuutetulle ja työolotiimille. Työolotiimin tehtävänä on edistää työhyvinvointia ja työturvallisuutta organisaatiossa ja valmistella esityksiä työolojaoston käsittelyä varten. Työolojaosto on pelastuslaitoksen ylin työhyvinvoinnista ja työsuojelusta päättävä elin.

Vuonna 2024 toteutettiin psykososiaaliset kuormitustekijät ensihoitotyössä -kysely. Kyselyn laatimiseen osallistui työryhmä, johon kuului pelastuslaitoksen ja hyvinvointialueen edustajia sekä työsuojelupäällikkö ja – valtuutettu. Vuoden 2025 aikana toteutetaan hanke, jossa psykososiaaliset kuormitustekijät kysely räätälöidään pelastushenkilöstölle sopivaksi ja toteutetaan kaikilla HIKLU-laitoksilla. Kyselyillä tunnistetaan pelastuslaitosten yhteiset kuormitustekijät sekä niiden vähentämiseksi tai poistamiseksi tarvittavat toimenpiteet asiantuntijoiden lausuntojen perusteella. Vuonna 2024 laadittiin pelastuslaitoksen oma työsuojelun toimintasuunnitelma täydentämään hyvinvointialueen työsuojelun toimintaohjelmaa. Lisäksi työpaikkaselvitysten prosessia sekä raporttien sisältöä on kehitetty vastaamaan paremmin pelastusosalalla tehtävän työn erityispiirteitä.

Alkuvuodesta 2025 tehdään työntekijöille toimintaohje uhka- ja väkivaltatilanteisiin, joka integroidaan vuoden 2025 aikana käynnistyviin uhka- ja väkivaltatilannekoulutuksiin. Työntekijöiden ergonomiaan tullaan tulevaisuudessa kiinnittämään enemmän huomiota ja ergonomiakoulutusten alustava suunnittelu käynnistyy vuoden 2025 aikana.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen esihenkilöille on vuoden 2025 aikana tarjolla runsaasti erilaisia koulutuksia ja valmennuksia. Kaikki esihenkilöt osallistuvat kevään 2025 aikana esihenkilötyön kehittämiseen keskittyviin työpajoihin. Lisäksi palvelutuotannon esihenkilöt osallistuvat Sosiaali- ja terveysministeriön 10 kk kestävään vetoa ja pitoa -valmennukseen, joka keskittyy niin oman kuin henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseen.

4. Pelastustoimen palveluiden vaikuttavuus

Vaikuttavuudella tarkoitetaan yhteiskunnassa tavoiteltua laajaa muutosta pitkällä aikajänteellä. Vaikuttavuudella voidaan tarkoittaa myös erityisesti toiminnalla tavoiteltavaa myönteistä kehitystä eli yhteiskunnallista hyötyä. Vaikuttavuus syntyy tyypillisesti useiden eri toimijoiden ja tekemisen tuloksena. Pelastustoimen tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Tavoitteena on myös, että onnettomuuden uhatessa tai tapahtuttua ihmiset pelastetaan, tärkeät toiminnot turvataan ja onnettomuuden seurauksia rajoitetaan tehokkaasti niin, että ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. (Pelastuslaki 379/2011, 1§)

4.1. Ihmisten turvallisuuden parantaminen

Millä toimenpiteillä alueen pelastustoimi on vaikuttanut ihmisten turvallisuuden parantamiseen?

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos on pyrkinyt parantamaan ihmisten turvallisuutta monin eri keinoin. Rakennetun ympäristön turvallisuutta on parannettu osallistumalla aktiivisesti kaavoitukseen ja rakentamisen suunnittelunohjaukseen yhteistyössä kaavoittajien, rakennusvalvontaviranomaisten ja hankkeiden erityissuunnittelijoiden kanssa.

Ihmisten osaamista ja kyvykkyyttä on lisätty ja ylläpidetty järjestämällä turvallisuuskoulutuksia eri ikäryhmille. Nuorten turvallisuuspääomaa on pyritty kasvattamaan NouHätä-kampanjan myötä. Nuorille, peruskoulun 8.-luokkalaisille, suunnattuun valtakunnalliseen NouHätä-kampanjaan on osallistuttu aktiivisesti ja vuonna 2024 järjestimme myös yhden aluekilpailun.

Tiedon ja teknologian osalta huomioimme eri väestöryhmät soveltuvin digipalveluin. Olemme pilotoineet vuonna 2024 pientalojen paloturvallisuuden itsearviointin sähköisen vastausmahdollisuuden, joka mahdollisti vastausten kielivalikoiman laajentamisen myös englanninkieliseksi palveluksi. Nettisivujen kehittäminen (kielivalikoiman parantaminen, sisällön kehittäminen) on koettu tärkeäksi. Myös ohjeiden ja lomakkeiden saavutettavuutta on kehitetty.

Vuonna 2024 on luotu sisäiseen käyttöön onnettomuuksien ehkäisyn tietopankki, josta pelastuslaitoksen henkilöstö löytää nopeasti asiakkaille vastauksia useimmin kysyttyihin kysymyksiin ja näin asiakkaiden saama palvelu ja turvallisuudentunne on parantunut.

Olemme tehneet tiivistä verkostoyhteistyötä HIKLU-tasolla ja kumppanuusverkostossa, jotta asiakkaiden ohjeistus olisi mahdollisimman yhtenevää. Asiakasryhmien tarpeet pyritään tunnistamaan ja ohjeiden avulla tuotetaan yhdenmukaista palvelua. Olemme kehittäneet tapahtumaturvallisuuden valvontaa, jotta ihmisillä olisi turvallista osallistua erilaisiin tilaisuuksiin ja toisaalta meillä olisi tieto kohteen pelastus- ja ensihoitojärjestelyiden toimintaedellytyksistä. Kemikaalivalvonnan asiantuntijaverkostoyhteistyön myötä valtakunnallisesti toimivat isot liikeketjut ohjeistetaan samalla tavalla, jolloin tämäkin parantaa turvallisuutta. Yhteistoimintaa Länsi-Uudenmaan poliisin ja Sosiaali- ja terveystieteiden toimijoiden kanssa on kehitetty vuonna 2024 ja sitä tiivistetään jatkuvasti.

Pyrimme vaikuttamaan ihmisten asenteisiin ja yritämme saada heidät ottamaan paremmin vastuuta tekemisistään. Lisäksi haluamme edistää uskallusta toimia erilaisissa tilanteissa. Olemme ylläpitäneet monipuolista some-viestintää ajankohtaisista aiheista, esimerkiksi syksyllä aiheina mm. heijastimet, nuohous, ulkotulien poltto parvekkeilla ja terasseilla.

Olemme pyrkineet lisäämään välittämisen tunnetta ja yhteisöllisyyttä. Olemme osallistuneet aktiivisesti turvallisuusviestinnän näkökulmasta mm. Espoo-päivän ja 112-päivä -tapahtumiin. Lisäksi olemme pyrkineet tavoittamaan myös maahanmuuttajaperheitä Hello Espoo -tapahtuman myötä. Ikäihmisiäkään ei ole unohdettu, vaan esimerkiksi senioreille suunnatussa Sykettä Syksyyn -tapahtumassa Espoossa

olemme olleet mukana.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastuslaitoksen toiminnan vaikutusta ihmisten turvallisuuden parantamiseen voidaan tarkastella myös esimerkiksi alkusammutusyritysten määrän perusteella sekä siitä näkökulmasta, kuinka alkusammutus on vaikuttanut tulipalon etenemiseen. Lisäksi voidaan tarkastella turvallisuusviestinnän ja turvallisuuskoulutusten toteumaa suhteessa tavoitteisiin.

Vuonna 2024 alkusammutusta yritettiin asukkaan toimesta 34 % rakennuspaloista ja alkusammutus sammutti palon 61 % alkusammutusta yritetyissä tapauksissa. Asukkaan alkusammutus rajoitti paloa 25 % alkusammutusta yritetyissä tapauksissa. Alkusammutusten yritysten määrä on kasvanut hieman edelliseltä vuodelta. Alkusammutuksen vaikutus palon sammumiseen on hieman viiden vuoden keskiarvoa pienempi. Alkusammutusta ei yritetty tapauksissa, joissa ihmisiä ei ole paikalla, paikalla ei ole toimintakuntoisia ihmisiä tai alkusammutuskalustoa ei ole käytettävissä.

Turvallisuusviestinnän palveluilla on kyetty tukemaan, ohjaamaan ja parantamaan alueen asiakkaiden turvallisuustietoja ja -taitoja sekä omatoimisen varautumisen kykyjä. Turvallisuuskoulutuksista saatu asiakaspalaute on ollut positiivista. Lisäksi asiakkailta on saatu palautetta mm. onnistuneista alkusammutustilanteista. Länsi-Uudenmaan alueella järjestettiin yhteensä 669 turvallisuusviestinnän ja turvallisuuskoulutuksen tilaisuutta vuoden 2024 aikana, joista 404 oli pelastuslaitoksen päätoimisen henkilöstön järjestämiä ja 258 oli sopimuspalokunnan henkilöstön järjestämiä. Loput olivat muiden kumppaneiden, kuten esimerkiksi Uudenmaan pelastusliiton tai Suomen pelastusalan keskusliiton (SPEK) järjestämiä.

Ihmisten turvallisuuden parantumista voidaan myös tarkastella ensivastetehtävien saavutettavuuden kautta. Pelastustoiminnan ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan mediaani ensivastetehtävissä mediaanin keskiarvo vuosilta 2020-2023 oli 7minuuttia ja 14 sekuntia. Toimintavalmiuden mediaani oli vuonna 2024 6 minuuttia ja 54 sekuntia, joten mediaani on hieman laskenut vuonna 2024 verrattuna edellisten neljän vuoden keskiarvoon.

4.2. Onnettomuuksien vähentäminen

Millä toimenpiteillä alueen pelastustoimi on vaikuttanut onnettomuuksien määrän vähentämiseen?

Alueen pelastustoimi tekee aktiivisesti yhteistyötä alueen kaavoittajien, rakennusvalvontaviranomaisten ja erityissuunnittelijoiden kanssa. Tällöin tavoitteena on esimerkiksi lisätä liittymiä tarvittaviin kohtiin, parantaa risteyskien turvallisuutta, mahdollistaa sujuva ajoreitti erilaisiin kohteisiin ja mahdollistaa onnettomuuskohteessa pelastustoiminnan ja ensihoidon edellytykset erilaisin rakenteellisin tai riittävin laitteistoteknisin keinoin.

Pelastuslaitoksella varaudutaan vihreän siirtymän myötä tapahtuviin toimintaympäristön muutoksiin. Sähköautojen lataukseen liittyvät asiat mietittyvät asiakkaita ja olemme osallistuneet aktiivisesti mm. valtakunnallisen pelastustoiminnan huomioivan sähköautojen latausohjeen valmisteluun. Uusiutuvat energiamuodot haastavat pelastuslaitoksia ympäri Suomen myös aurinkosähkön, aurinkopaneelien ja erilaisten akkuvarastojen muodossa. Tästäkin osa-alueesta on tehty valtakunnallinen asiakasohje, jonka valmistelussa olemme olleet mukana verkostoyhteistyön myötä. Erilaisin turvallisuusviestinnän keinoin on lisätty myös ihmisten tietoisuutta mm. akkujen turvalliseen lataamiseen liittyen. Valvontatoiminnan tavoitteena on edistää hyvää turvallisuuskulttuuria alueella ja vähentää tulipaloista aiheutuvia henkilö- ja omaisuusvahinkoja.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen turvallisuusviestinnän tavoite on ylitetty vuonna 2024 ja pelastustoiminnan tehtävien määrä on laskenut.

A- ja B-kiireellisyys tehtäviä oli vuonna 2023 yhteensä 5117 kpl ja vuonna 2024 yhteensä 4307 kpl. Kiireellisten pelastustoimen tehtävien prosentuaalinen osuus kaikista tehtävistä oli vuonna 2023 60,1% ja vuonna 2024 60,7%. Vaikka pelastustoiminnan tehtävät ovat vähentyneet, niin kiireellisten tehtävien osuus on pysynyt lähes samalla tasolla.

Pelastuslaitoksen toiminnan vaikutusta onnettomuuksien määrään voidaan tarkastella onnettomuuskehityksen perusteella. Pelastuslaitoksella seurataan onnettomuuksien esiintyvyyttä onnettomuustyypeittäin 100 000 asukasta kohden. Vuoden 2024 osalta rakennuspalojen ja paloilmoittimen tarkastustehtävien esiintyvyys on kasvanut eniten suhteessa vuosien 2020–2023 keskiarvoon (25 rakennuspaloa ja 40 rakennuspalovaaraa 100 000 asukasta kohden vuonna 2024). Rakennuspalojen ja rakennuspalovaarojen määrät vähenivät vuonna 2024 yhteensä 2,1 % (vuosien 2022–2023 keskiarvoon verrattuna). Vuoden 2024 osalta ensivastetehtävien ja liikenneonnettomuuksien esiintyvyys on laskenut eniten suhteessa vuosien 2020–2023 keskiarvoon (170 liikenneonnettomuutta/100 000 asukasta vuonna 2024 ja 102 ensivastetehtävää/100 000 asukasta vuonna 2024). Avunantotehtävien ja virka-aputehtävien lukumäärien erot johtuvat selosteiden täyttöohjeen muutoksesta.

Vaikuttavuustavoitetta siitä, että onnettomuuden uhatessa tai tapahduttua ihmiset pelastetaan, voidaan tarkastella henkilövahinkojen sekä pelastettujen ihmisten määrän perusteella. Onnettomuudessa menehtyneiden lukumäärä (25 henkilöä) oli vuonna 2024 neljän edellisen vuoden keskiarvon (keskimäärin 24,5 henkilöä/vuosi) tasolla. Onnettomuudessa loukkaantuneiden lukumäärä (vakavasti 42 henkilöä, lievästi 382 henkilöä) oli vuonna 2024 keskiarvoa matalampi. Onnettomuuksissa vakavasti loukkaantuneiden määrä väheni 31 % (vuosien 2020–2023 keskiarvoon verrattuna).

Pelastuslaitoksen suojaväistämien/evakuoimien henkilöiden määrä on noussut merkittävästi vuonna 2024 suhteessa edellisten neljän vuoden keskiarvoon (vuonna 2024: 514 henkilöä, vuosien 2020-2023 keskiarvo: 211 henkilöä). Tähän vaikuttaa esimerkiksi isoissa rakennuksissa tapahtuneet tulipalot. Pelastettujen henkilöiden lukumäärä oli vuonna 2024 keskiarvoa matalampi (välittömästi vaarasta pelastettiin 36 henkilöä ja ei välittömästi vaarasta pelastettiin 105 henkilöä vuonna 2024). Pelastuslaitoksen välittömästi vaarasta pelastamien henkilöiden määrä väheni 38 % (vuosien 2020-2023 keskiarvoon verrattuna).

4.2. Pelastustoiminnan tehokkuus

Millä toimenpiteillä alueen pelastustoimi on vaikuttanut pelastustoiminnan tehokkuuteen?

Vaikuttavuustavoitetta siitä, että onnettomuuden uhatessa tai tapahduttua tärkeät toiminnot turvataan ja onnettomuuden seurauksia rajoitetaan tehokkaasti, voidaan tarkastella omaisuudelle sekä ympäristölle aiheutuvien haittojen rajoittamisen perusteella sekä ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikojen toteuman pohjalta. Näihin tekijöihin voidaan vaikuttaa esimerkiksi vastesuunnittelulla, harjoittelulla/koulutuksella ja uusien sammutustekniikoiden ja välineiden käyttöönottamisella sekä vastaamalla toimintaympäristön vaatimuksiin uusilla paloasemilla ja olemalla mukana uudiskohteiden suunnittelussa sekä kehittämällä ympäristövahinkojen torjuntaa.

Uhattuna olleet arvot rakennuspalloissa sekä rakennuspalovaaroissa vuonna 2024 olivat arviolta 112 368 831 euroa. Uhattuna olleesta omaisuusarvosta on pelastettu vuonna 2024 arviolta yli 100 miljoonaa euroa eli noin 90 %, joka on vähemmän kuin edellisten neljän vuoden keskiarvo (97%). Tuhoutuneen omaisuuden arvon muutos vuosien 2020-2023 keskiarvoon oli vuonna 2024 yli kaksinkertainen. Omaisuusarvon arviointi on haastavaa vakiintuneiden arviointikriteerien puuttuessa, joten tieto on

suuntaa antava.

Vuoden 2024 vaarallisen aineen onnettomuuksien ja öljyvahinkojen määrä on hieman laskenut edellisten vuosien määrästä. Vuonna 2024 oli vesistöissä 32 kappaletta ja maa-alueella 361 kappaletta vaarallisten aineiden onnettomuutta. Vuonna 2024 oli kolme suurta öljyntorjuntatehtävää (mm. Hangossa ja Pohjassa).

Pelastustoiminnan ensimmäinen yksikkö on saavuttanut vuosien 2021–2024 aikana kiireellisissä pelastustehtävissä kaikissa riskiluokissa asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen 74–75 % tehtävistä. Toteuma ylittää reilusti pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa vaaditun 50 % tavoitteen.

 Muokkaa vastausta

Sulje